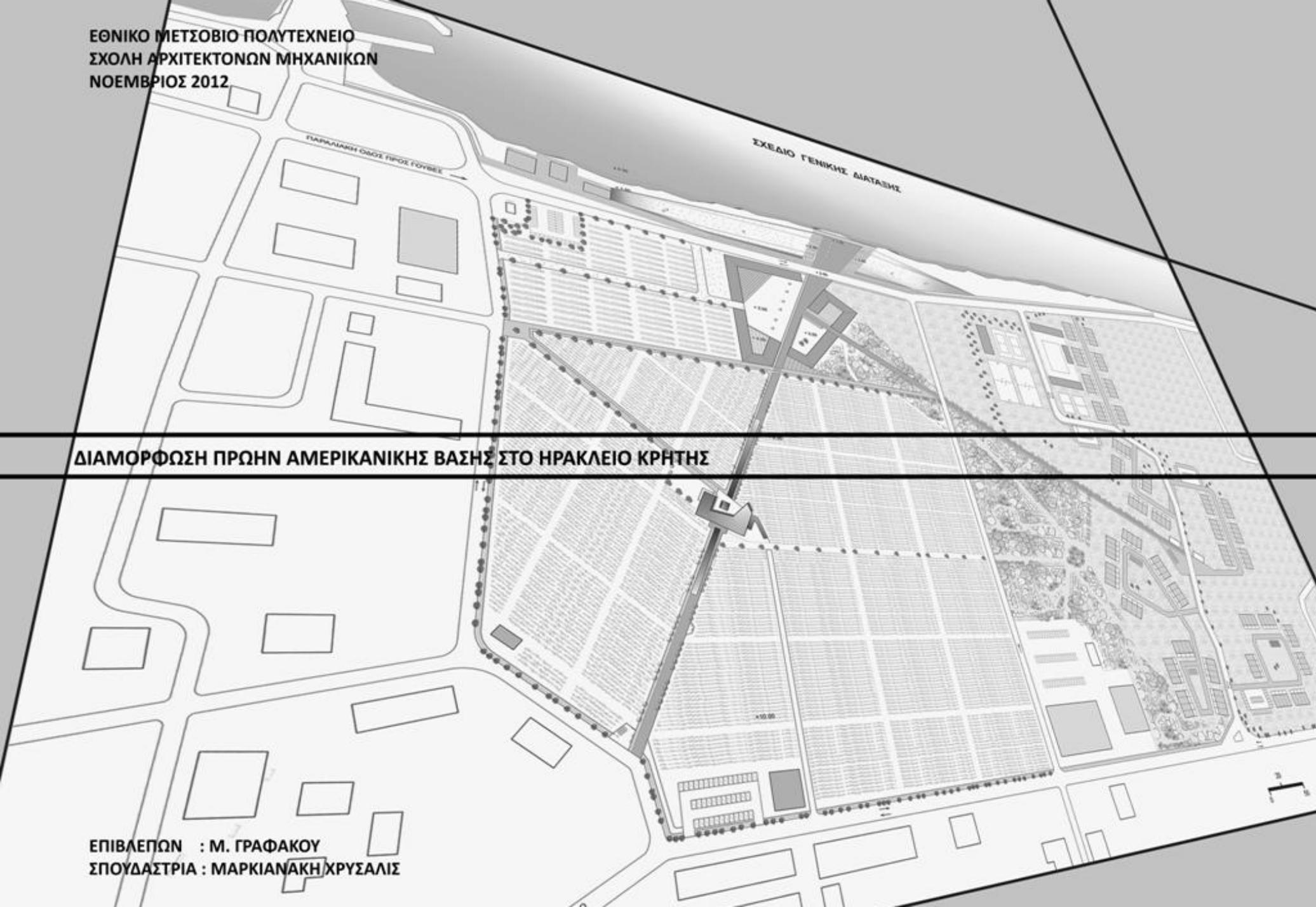

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2012

ΣΧΕΔΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΩΗΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ : Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΥ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ : ΜΑΡΚΙΑΝΑΚΗ ΧΡΥΣΑΛΙΣ

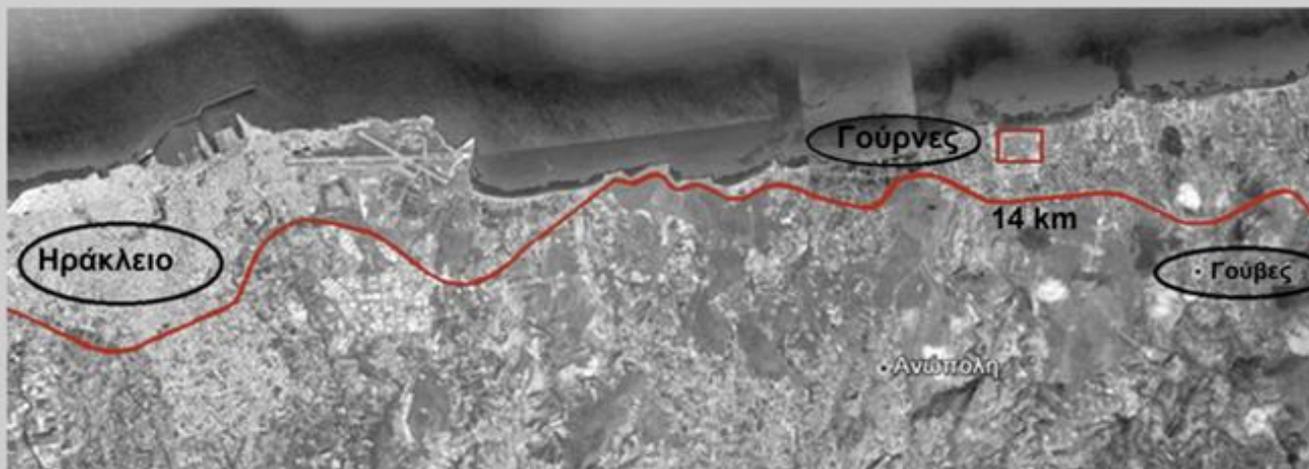

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή
2. Περιοχή μελέτης
3. Επιλεγόμενες χρήσεις γης
4. Σχέδιο γενικής Διάταξης
5. Απόψεις της περιοχής μελέτης – Αγορά τοπικών προϊόντων
6. Παραγωγική διαδικασία – Κτιριολογικό πρόγραμμα
7. Τοπογραφικό Σχέδιο
8. Κατόψεις –τομές
9. Παλέτα υλικών – Βιβλιογραφία

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο οικισμός 'Γούρνες' βρίσκεται στον νομό Ηρακλείου Κρήτης, σε απόσταση 15χλμ. από την πόλη του Ηρακλείου. Με το πρόσφατο σύστημα 'Καλλικράτης', ο οικισμός εντάχθηκε στον δήμο Χερσονήσου ο οποίος έχει συνολικά 23.864 κατοίκους. Οι Γούρνες αποτελούν τμήμα του βόρειου παραθαλάσσιου μετώπου του νομού, το οποίο έχει έντονο τουριστικό χαρακτήρα με οικισμούς να αναπτύσσονται κατά μήκος του.

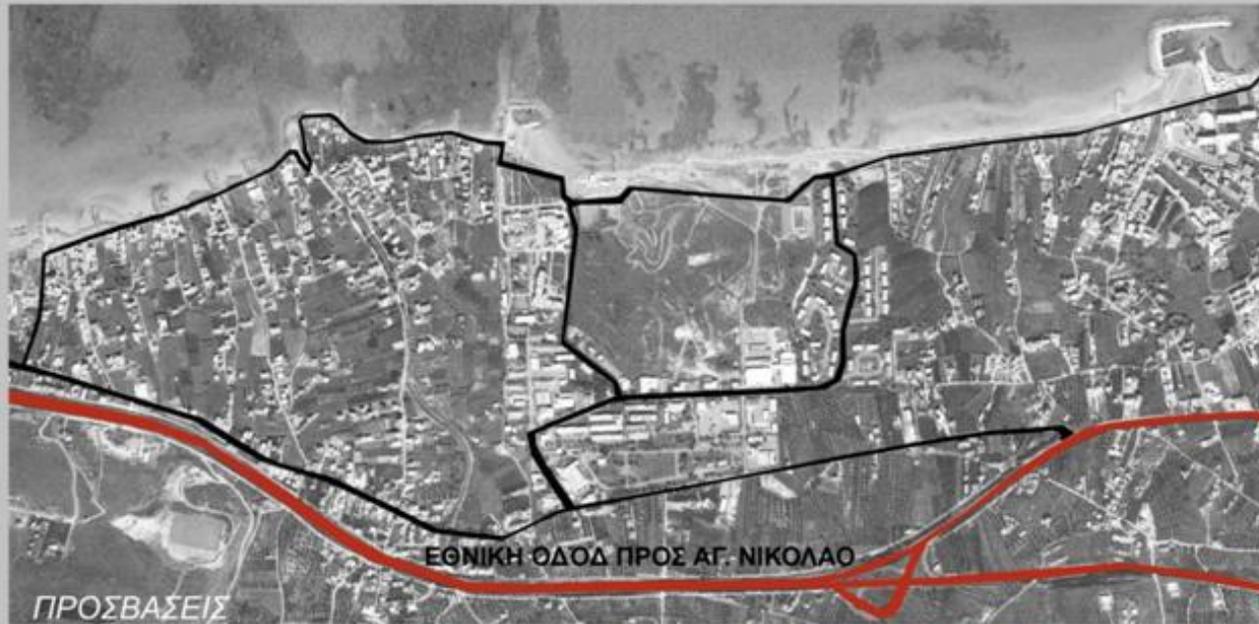
Από την πόλη του Ηρακλείου μέχρι και την Χερσόνησο, συναντάμε ως κύριες χρήσεις : πρώτη και δεύτερη κατοικία, ξενοδοχειακές μονάδες και χρήσεις ψυχαγωγίας. Ο χώρος μελέτης βρίσκεται στο όριο του οικισμού Γουρνών με τις Κάτω Γούβες - οικισμοί με τουριστικό χαρακτήρα, ειδικά κατά μήκος του παραλιακού μετώπου. Η έκταση της αμερικάνικης βάσης δημιουργεί ένα κενό σε αυτό το συνεχές τουριστικό μέτωπο. Πρόκειται για μια περιοχή σημαντική στο παραλιακό μέτωπο του νέου διευρυμένου Δήμου Χερσονήσου και η αξιοποίησή της θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμη.

ΤΟ ΠΑΡΑΛΙΑΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

Η αμερικάνικη βάση εγκαταστάθηκε στις Γούβες το 1954 και ο πληθυσμός τις έφτασε σταδιακά τα 3.500 άτομα. Το 1993 η βάση έκλεισε. από τότε η έκταση ανήκει στην ΚΕΔ και παραμένει ανεκμετάλλευτη. Η περιοχή αποτελείται από έναν ελεύθερο χώρο με ιδιαίτερα ήπιες κλίσεις εδάφους, στον οποίο παλιά υπήρχαν κεραιές τηλεπικοινωνίας, και εγκαταλελειμένα κτίρια της βάσης περιφερειακά.

Η πρόσβαση στην περιοχή μπορεί να γίνει από την εθνική οδό Ηρακλείου-Αγ. Νικολάου και από την παραλιακή οδό που διατρέχει τους οικισμούς.

ΑΠΟΨΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

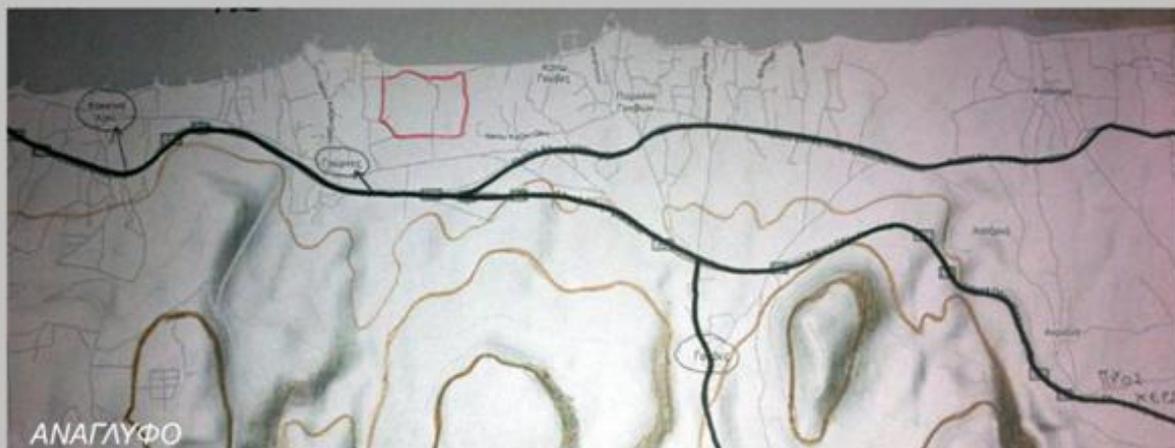
Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΒΑΣΗ

“Επιμένουν για την πρώην Βάση στις Γούρνες”

Νέα συγκέντρωση - συζήτηση για το θέμα της πρώην Αμερικανικής Βάσης Γουρνών, διοργανώνει η Επιτροπή των Φορέων που διεκδικούν ο χαρακτήρας της να παραμείνει στο Δημόσιο, μεταξύ άλλων, οι Πολίτες για την Κοινωνία και το Περιβάλλον, ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Νομού Ηρακλείου, η Οικολογική Παρέμβαση Ηρακλείου.

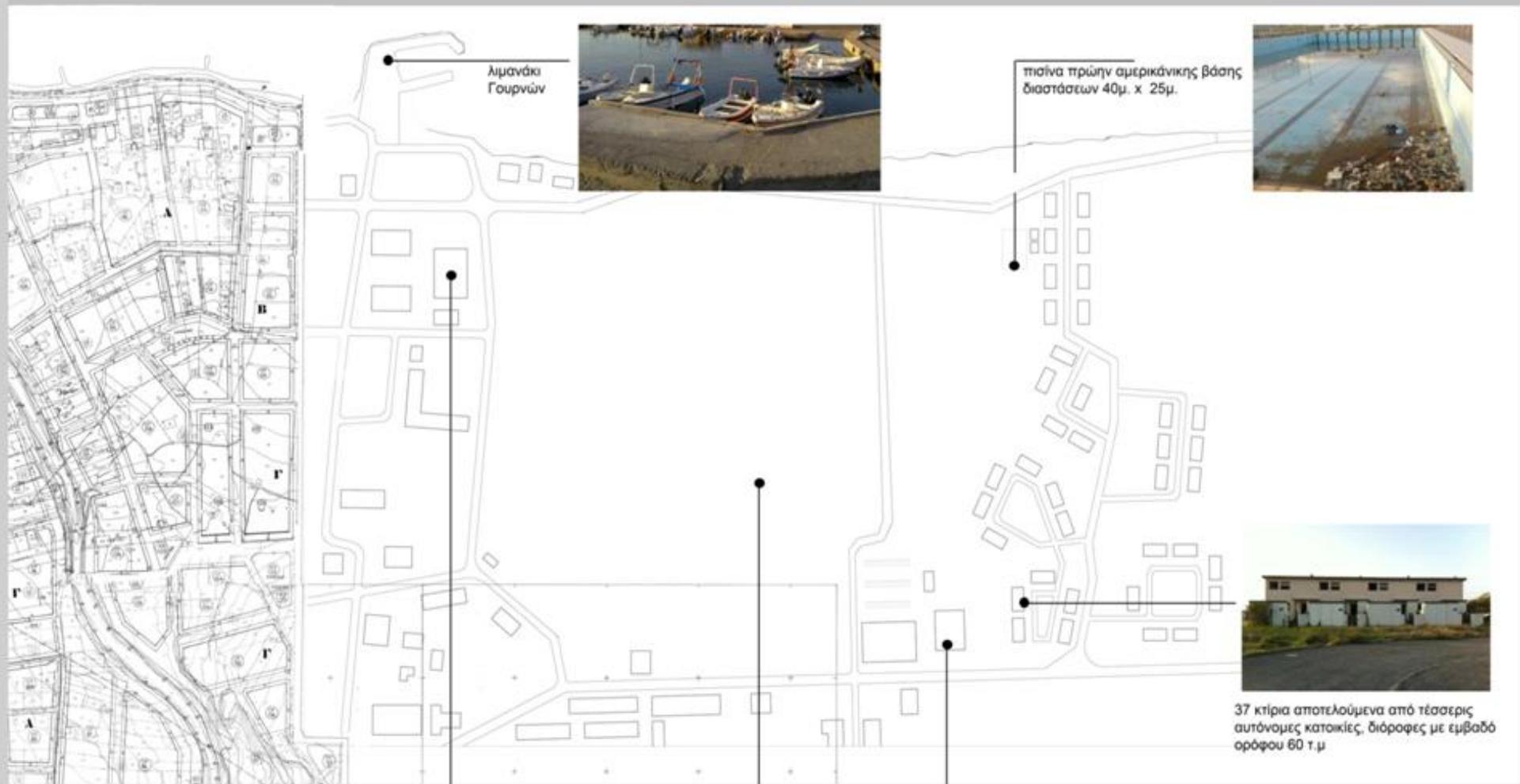
“Η έκταση της πρώην αμερικανικής βάσης Γουρνών εντάσσεται πλέον στα άμεσα σχέδια «αξιοποίησης» - εκποίησης σε ιδιώτες. Ο χώρος παζαρεύεται με συνοπτικές και αδιαφανείς διαδικασίες και είναι επιλογή της κυβέρνησης να προχωρήσει σε αυτήν την κατεύθυνση.

Αντιμετωπίζοντας με υπευθυνότητα τα σημερινά αδιέξοδα της Ελληνικής κοινωνίας και γνωρίζοντας ότι η έκταση της πρώην αμερικανικής βάσης είναι ο μόνος ελεύθερος δημόσιος χώρος στην πιο κορεσμένη από οικοδομικό απόθεμα περιοχή υπερασπιζόμαστε το πάγιο αίτημα της κοινωνίας για τη διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα της και την περιβαλλοντική, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική αναβάθμιση της περιοχής. Αυτήν την αναγκαιότητα εντοπίζει το ΣΧΟΟΑΠ του πρώην Δήμου Γουβών που επισημαίνοντας τον υπερτοπικό χαρακτήρα της περιοχής οριοθέτησε και όρισε μετά από δημόσια διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς τις χρήσεις γης ώστε ο χώρος να αποτελέσει πνεύμονα πολιτισμού - εκπαίδευσης και αναψυχής ορίζοντας το 40% της έκτασης για δόμηση και το 60% ως ελεύθερο χώρο.”

άρθρο στην Νέα Κρήτη 14.06.2011

ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΕΝΥΔΡΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ (2005)

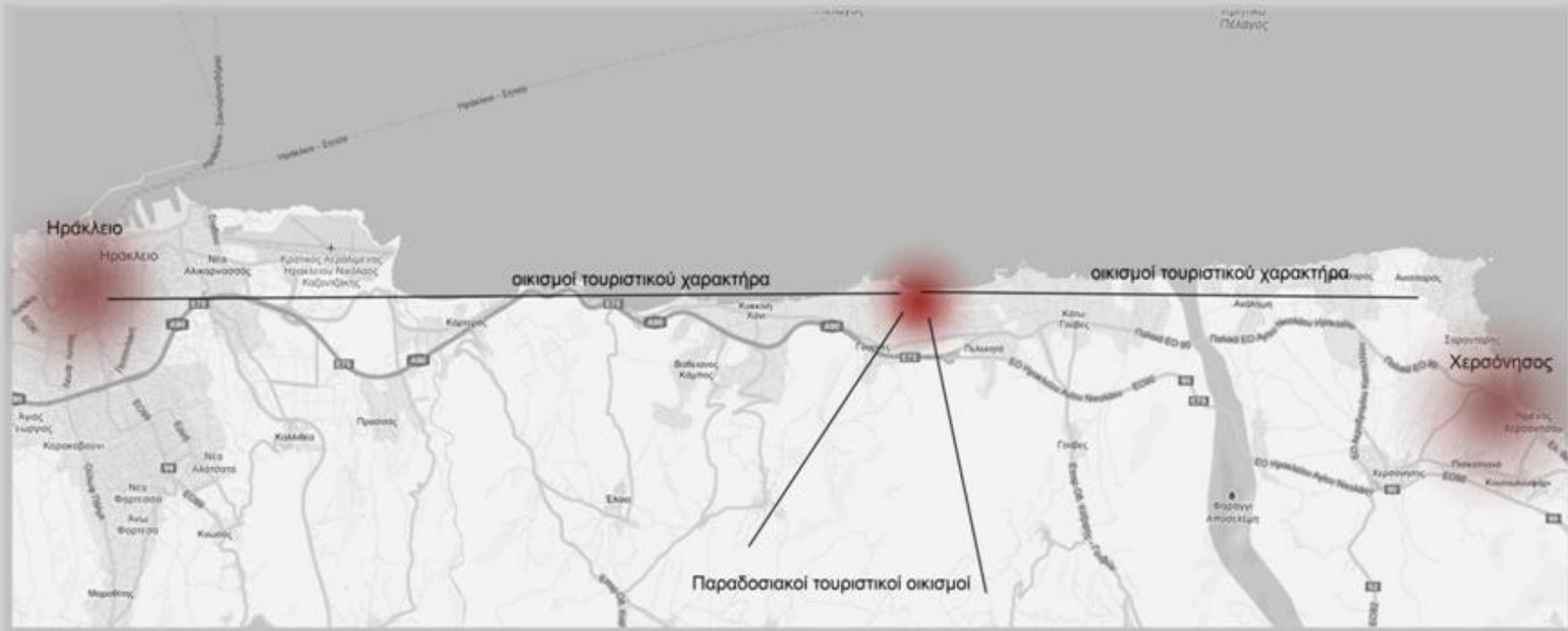

230 στρέμματα ελεύθερου χώρου μόνο με χαμηλή φύτευση και ήπιες κλίσεις εδάφους (3 - 5 %)

ΔΕΚΚ
Πρόκειται για κτίρια εκθέσεων με καθαρό εκθεσιακό χώρο 3.200 τ.μ.

‘Σήμερα το Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ) του Δήμου Γουβών έχει εγκριθεί με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 60 ΑΑΠ/ 26.2.2010).

Το ΣΧΟΟΑΠ καθορίζει το χώρο της πρώην Αμερικάνικης Βάσης Γουρνών ως «πολιτιστικό – παιδαγωγικό πνεύμονα του δήμου υπερτοπικής σημασίας». Καθορίζει επίσης τις χρήσεις που είναι συμβατές με το χαρακτήρα του χώρου, όπως επίσης και ότι η συνολική δομημένη επιφάνεια δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 40% της έκτασης της περιοχής, προκειμένου να διασφαλιστούν κοινόχρηστοι και ελεύθεροι χώροι πρασίνου σε ποσοστό 60%.

Ενώ έτσι έχουν τα πράγματα, το τελευταίο διάστημα μαθαίνουμε από δημοσιεύματα ότι ο χώρος της πρώην Αμερικάνικης Βάσης Γουρνών προορίζεται και πάλι για «αξιοποίηση» με χρήσεις απολύτως ασύμβατες με αυτές που προβλέπονται από τον θεσμοθετημένο πλέον σχεδιασμό.

Ζητούμε να σταματήσει άμεσα αυτός ο αποσπασματικός σχεδιασμός για την Πρώην Αμερικάνικη Βάση Γουρνών που απειλεί να ακυρώσει το θεσμοθετημένο σχεδιασμό για ένα χώρο απόλυτα αναγκαίο για την εξυγίανση του ευρύτερου Μητροπολιτικού Συγκροτήματος Ηρακλείου.”

ανακοίνωση του ΤΕΕ , 18-01-2011

Ο χώρος διαμορφώνεται ως χώρος πρασίνου, υπερτοπικού πολιτιστικού χαρακτήρα με χρήσεις προβολής τοπικών προϊόντων.

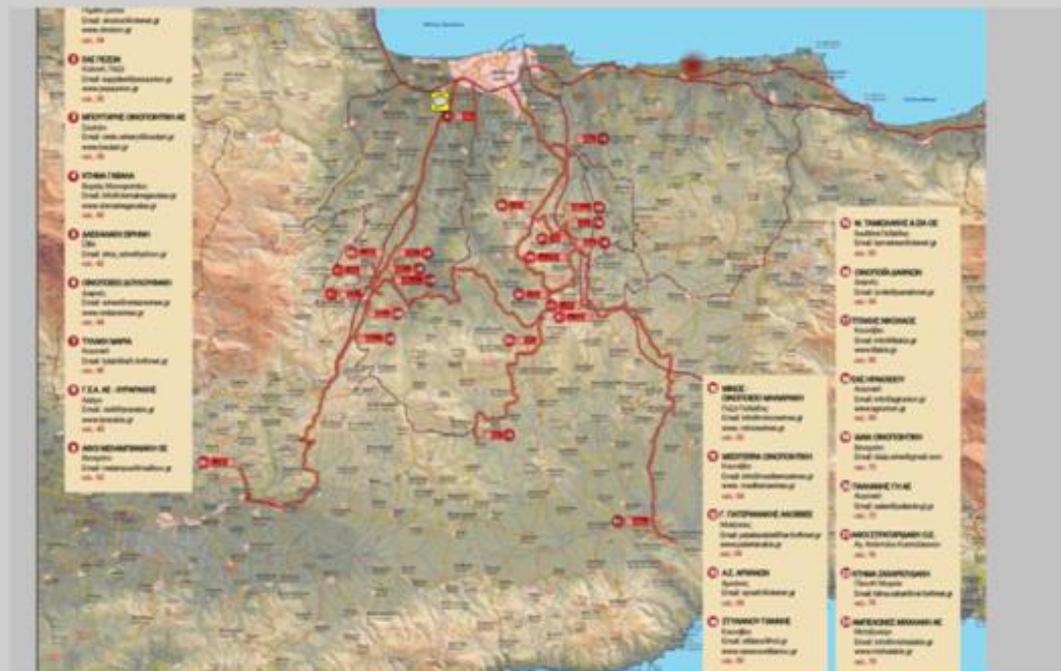
1. Παραγωγικός χώρος πρασίνου – Αμπελώνας

Μέχρι το πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου γίνεται ο τρυγητός του Λιάτικου, μιας από τις αρχαιότερες ποικιλίες σταφυλιού που καλλιεργείται ακόμα, κυρίως από παραδοσιακούς αμπελουργούς, στις παραθαλάσσιες περιοχές της Κρήτης.

Η καλλιέργεια της ερυθρής αυτής ποικιλίας απαντάται από τον 3ο αιώνα π.Χ. και αργότερα σε κείμενα του 13ου μ.Χ. αιώνα. Το Λιάτικο είναι μία γηγενής ποικιλία της Κρήτης, ωριμάζει πολύ πρώιμα, και έχει ως βασικό χαρακτηριστικό της το ασθενές κόκκινο χρώμα. Πρόκειται για ποικιλία που ωριμάζει στα μέσα Ιουλίου, από όπου παίρνει και το όνομά του, που αποτελεί σύντμηση του «Ιουλιάτικο». Από την ποικιλία Λιάτικο παράγονται κρασιά Ονομασίας Προελεύσεως Ανωτέρας Ποιότητας, καθώς και ορισμένοι τοπικοί οίνοι.

Ήταν η βασική ποικιλία για την παραγωγή του Βυζαντινού οίνου Μαλβαζία. Το Λιάτικο είναι ποικιλία με υψηλές οινοπνευματώδεις δυνατότητες, της οποίας τα έξοχα χαρακτηριστικά αναδεικνύονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, αφού ωριμάσει επαρκώς. Δίνει ερυθρά ξηρά κρασιά υψηλόβαθμα, αρωματικά, μέτριας οξύτητας, που όμως υστερούν σε χρώμα, καθώς και θαυμάσια γλυκά κρασιά.

Τα στοιχεία που συμβάλουν στην ποιότητα των σταφυλιών του αμπελιού είναι το έδαφος και το κλίμα. Το έδαφος προσφέρει τα απαραίτητα στοιχεία για τη διατροφή και τη σωστή ανάπτυξη του φυτού. Το κλίμα επηρεάζει την ανάπτυξη του αμπελιού και έμμεσα την ποιότητα το κρασιού.

Γενικά το αμπέλι ζει και αποδίδει σε όλους τους τύπους των εδαφών προτιμούνται όμως τα μέσης σύστασης εδάφη τα οποία έχουν ελαφρά μηχανική σύσταση, καλά στραγγιζόμενα. Το αμπέλι ευδοκμεί σε οποιασδήποτε αναλογία των συστατικών του εδάφους (πετρώδη, χαλικώδη, ασβεστούχα κ.α.). Γενικά το αμπέλι αγαπάει τα ουδέτερα εδάφη, το ΡΗ των οποίων κυμαίνεται από 6,5-7,5. Αυτό δεν σημαίνει ότι ποικιλίες δεν καλλιεργούνται τόσο σε όξινα (3-6 ΡΗ) ή σε αλκαλικά (7-9 ΡΗ).

Το φως είναι ο βασικότερος παράγοντας που επιδρά στο σχηματισμό υδατανθράκων στα φύλλα και επηρεάζει τη σύνθεση του σταφυλιού. Το αμπέλι αντέχει στη ξηρασία και μπορεί να βλαστήσει σε περιφέρειες όπου το ετήσιο ύψος βροχής δεν υπερβαίνει τα 200 χιλιοστά.

Οι άνεμοι είναι ωφέλιμοι κατά την άνθηση (επικονίαση γονιμοποίηση), αλλά οι δυνατοί άνεμοι γίνονται επικίνδυνοι γιατί σπάζουν τους βλαστούς και τους βότρες.

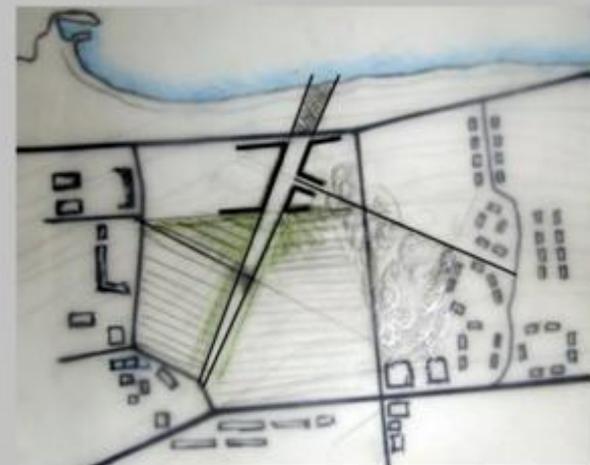
2. Οινοποιείο

3. Αγορά τοπικών προϊόντων

4. Επανάχρηση κατοικιών ως ξενώνες

5. Ενίσχυση αθλητικών δραστηριοτήτων

6. Αναψυκτήριο κατά το παραλιακό μέτωπο

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

 Επανάχρηση - ξενώνες

 Επανάχρηση ψυχαγωγία

 Επανάχρηση - αποθήκες

 Πολιτιστικές χρήσεις

 Αθλητικές εγκαταστάσεις

 Αγορά

 Κτίρια αμερικάνικης βάσης - χωρίς χρήση

 Αμπελύνες

 Βότανα

 Υπάρχουσες δενδροστοιχίες

 Φυσικό έδαφος

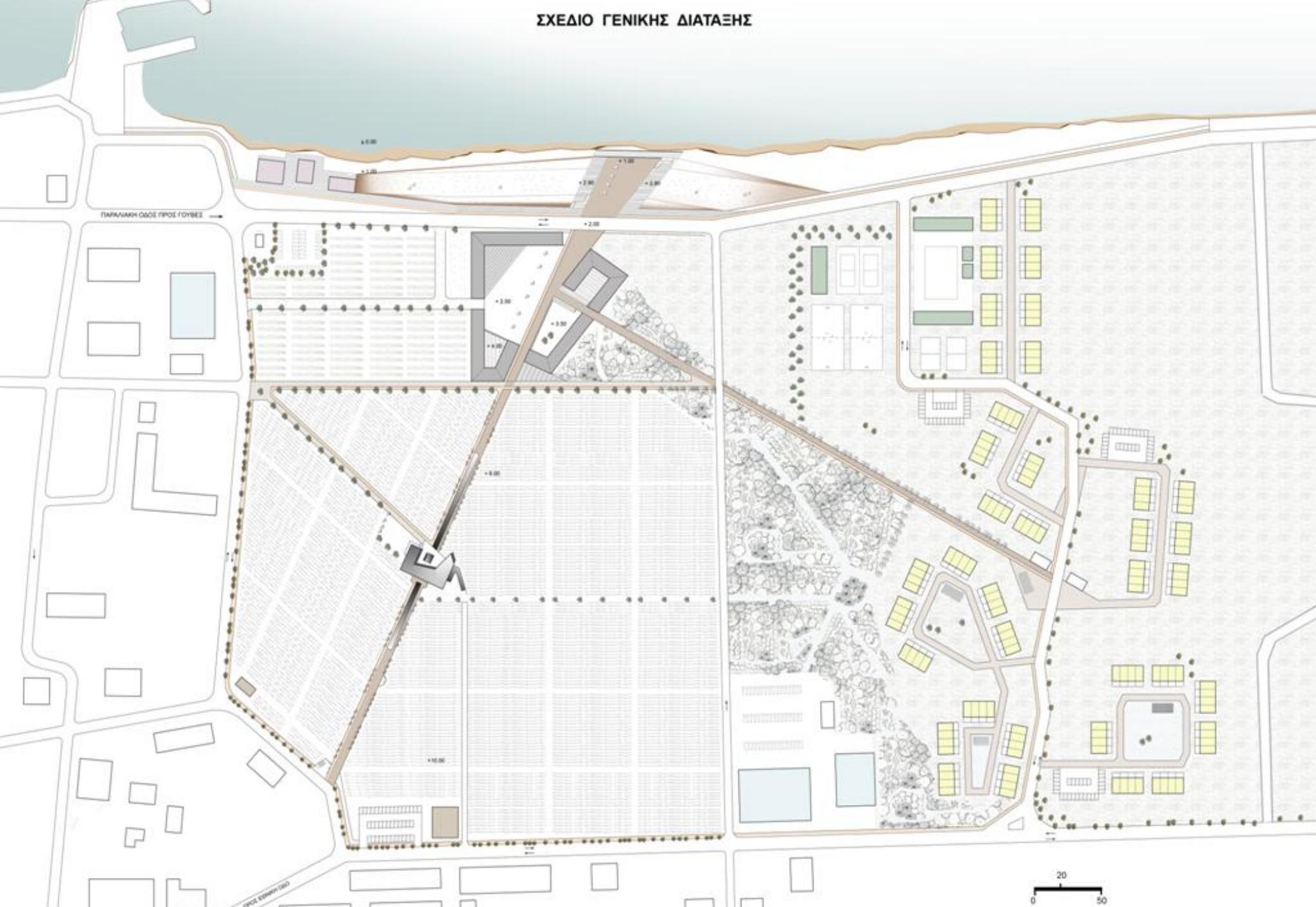
 Πεζόδρομος

 Ποδηλατόδρομος

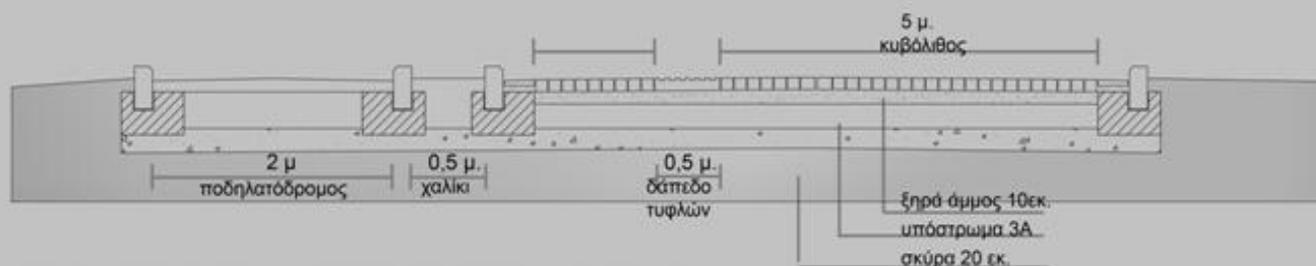
 Ξύλινη κατασκευή

 Στέγαστρα

ΣΧΕΔΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

2 - ΠΑΡΑΛΙΑΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

3 - ΑΜΠΕΛΩΝΑΣ

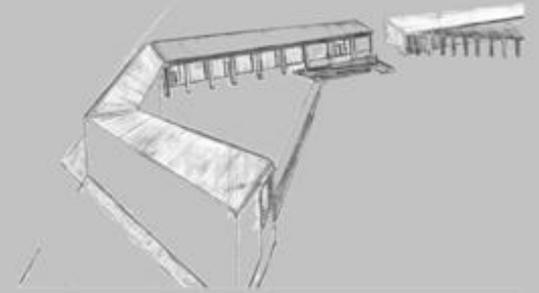
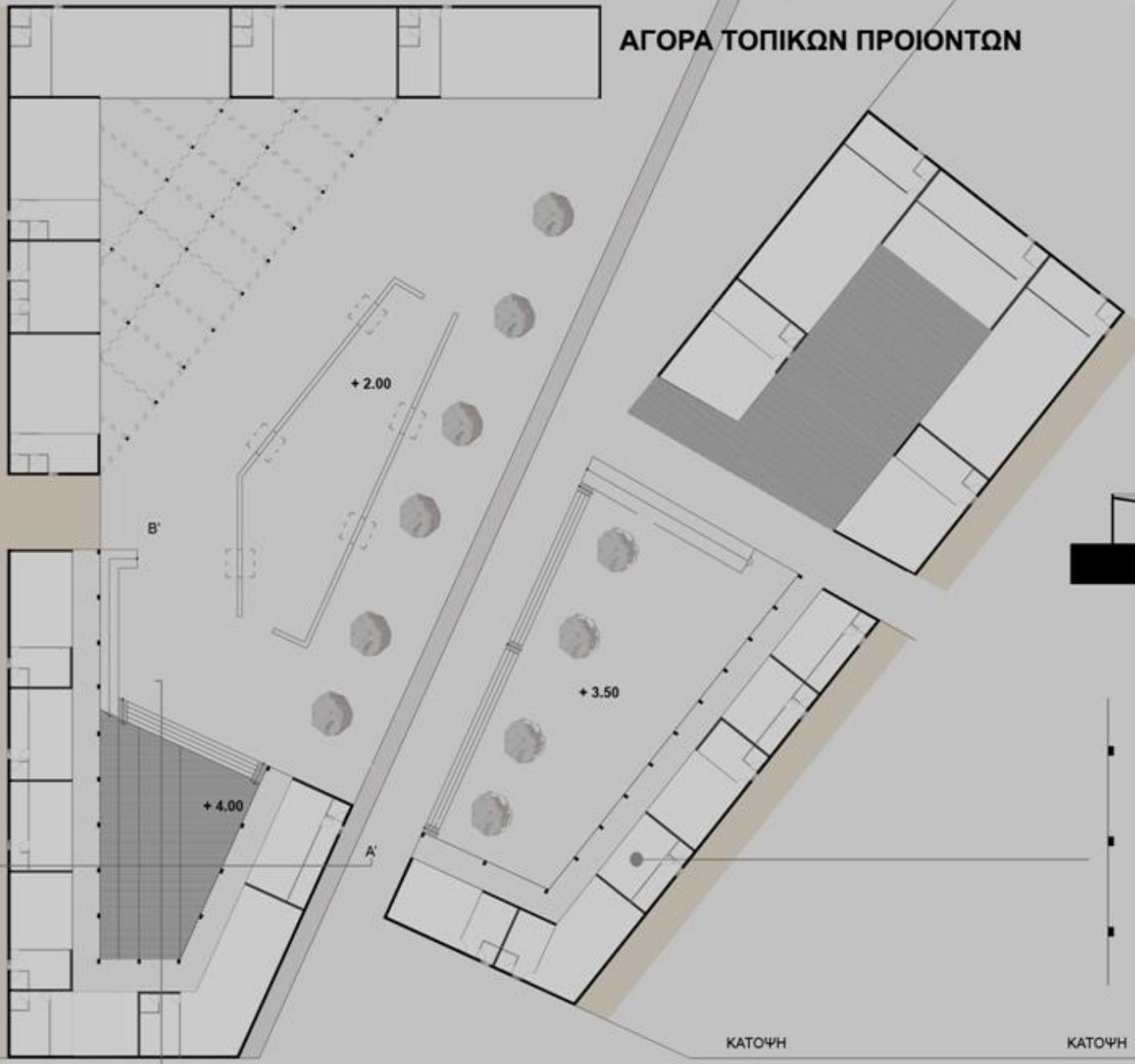

ΑΜΠΕΛΩΝΑΣ

4 - ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΒΟΤΑΝΩΝ

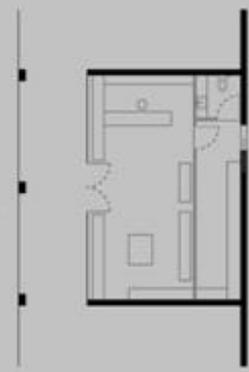
ΑΓΟΡΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

ΤΟΜΗ Α-Α'

ΤΟΜΗ Β-Β'

ΚΑΤΟΨΗ

ΚΑΤΟΨΗ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

A

A'

B

B'

+ 2.00

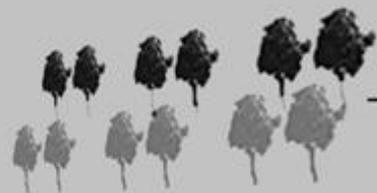
+ 3.50

+ 4.00

Τρύγος - Αμπελώνας

Πραγματοποιείται το καλοκαίρι από τον Ιούλιο μέχρι τον Αύγουστο αναλόγως την ποικιλία

Φορτοεκφόρτωση

100 στρέμματα

150 τ.μ

Εκραγισμός - Παραλαβή γλεύκους

Ο χώρος περιλαμβάνει τα εκραγιστήρια και τα πιεστήρια

Εμφιάλωση και αποθήκευση σε φιάλες

130 τ.μ

Παλαίωση σε βαρέλια

135 τ.μ

Ακοολική ζύμωση

Ο χώρος περιλαμβάνει τις δεξαμενές απολάσπωσης, ζύμωσης και αποθήκευσης

200 τ.μ

290 τ.μ

Χημείο	28 τ.μ
Χώρος υπαλλήλων	115 τ.μ
Μηχανοστάσιο	35 τ.μ

Επισκεψιμότητα

Χώρος υποδοχής	120 τ.μ
Εκθεσιακός χώρος	56 τ.μ
Αμφιθέατρο	100 τ.μ
Χώρος γευσιγνωσίας	120 τ.μ
Αναψυκτήριο - εστιατόριο	240 τ.μ
WC	20 τ.μ

Διοίκηση

Χώρος γραφείων	200 τ.μ
Γραφείο διευθυντή	20 τ.μ
Χώρος συνεδριάσεων	30 τ.μ

Τυπικό Οινοποιείο

Χώροι παραγωγής Υπόγειοι

Κάβα Υπόγεια

Διάταξη Γραμμική

Φορτοεκφότωση Ανεξάρτητη

Οι χώροι παραγωγής είναι χώροι με πολύ υγρασία και με απαιτήσεις όσο αφορά την εσωτερική θερμοκρασία. Έτσι στα περισσότερα οινοποιεία οι χώροι αυτοί είναι υπόγειοι.

Στο οινοποιείο αυτό ο βασικός πεζόδρομος της ευρύτερης περιοχής σχεδιάζεται έτσι ώστε να 'τρυπάει' το υπόγειο και να το κάνει εμφανές στους επισκέπτες.

Οι χώροι παραγωγής σχεδιάζονται σε γραμμική διάταξη με τις απαιτούμενες διαστάσεις, ενώ οι χώροι που αφορούν την επισκεψιμότητα σχεδιάζονται στο ισόγειο με ελεύθερες χαράξεις, σε αρμονία με τον περιβάλλοντα χώρο πρασίνου

+9.00

+8.00

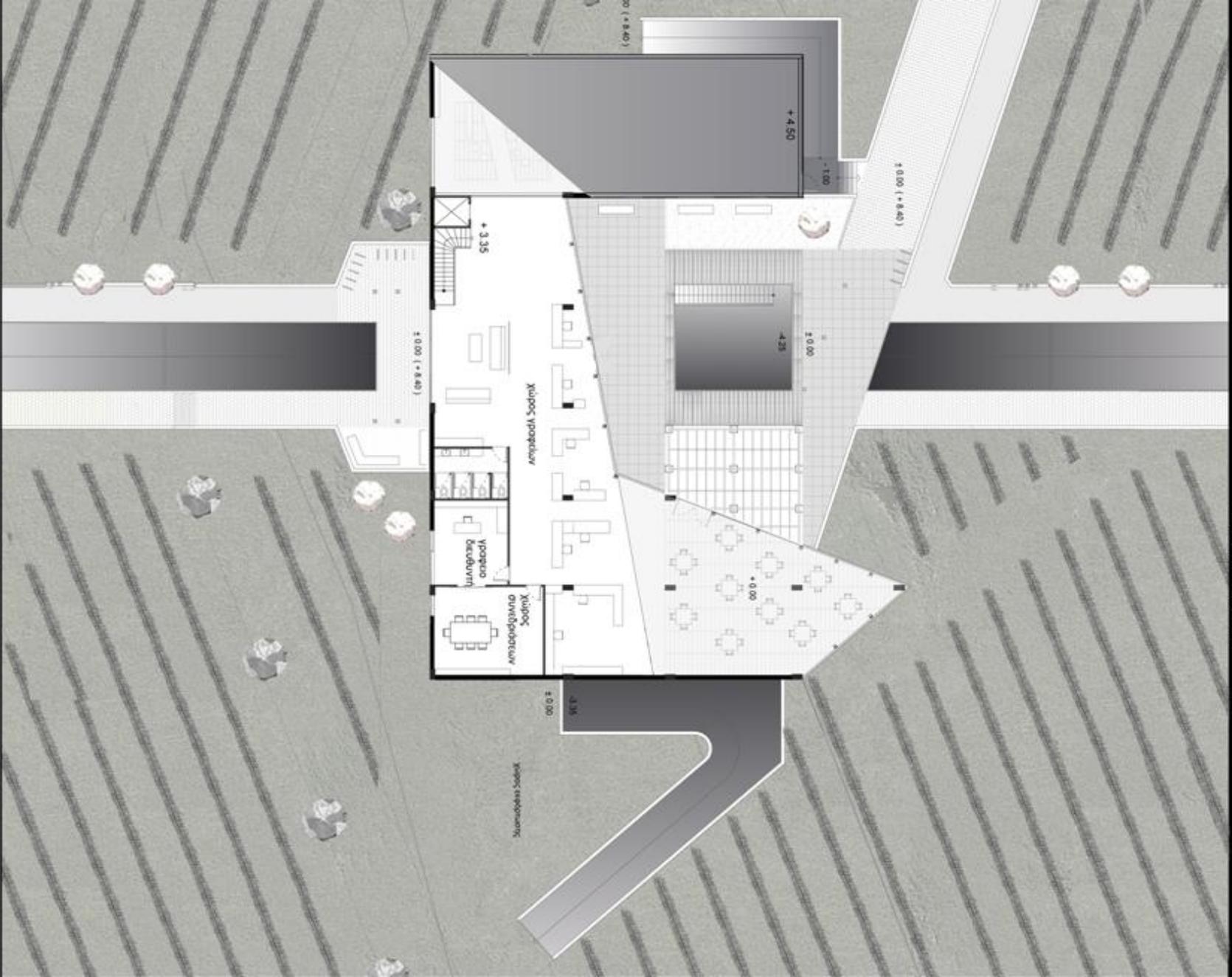
Χώρος εκπαίδευσης

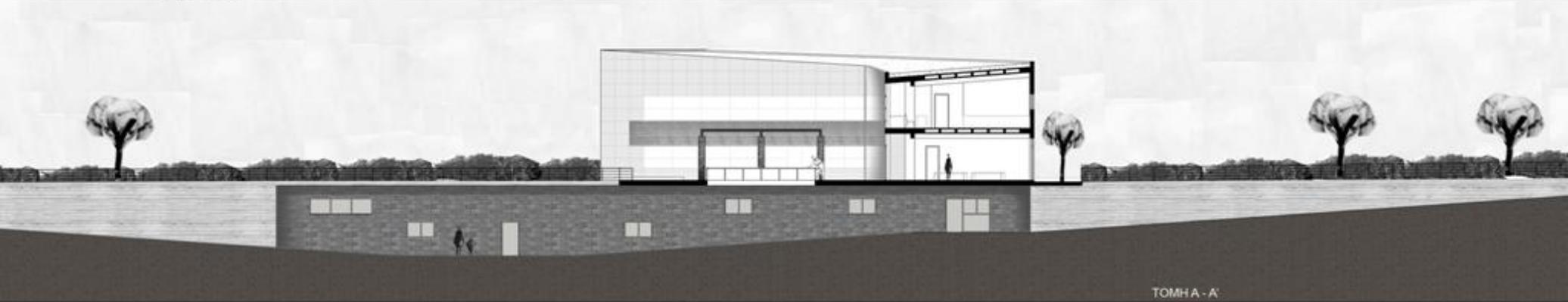
Περιοχή προεργασίας

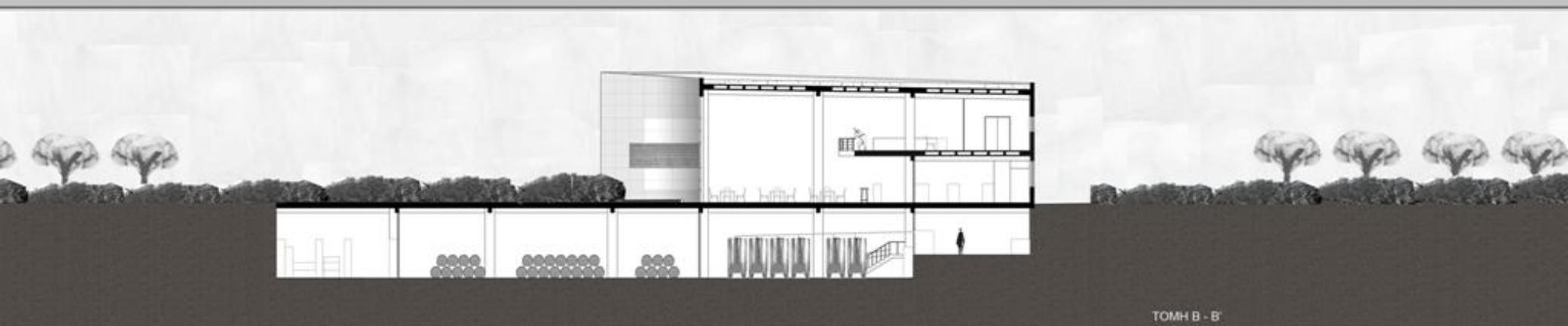

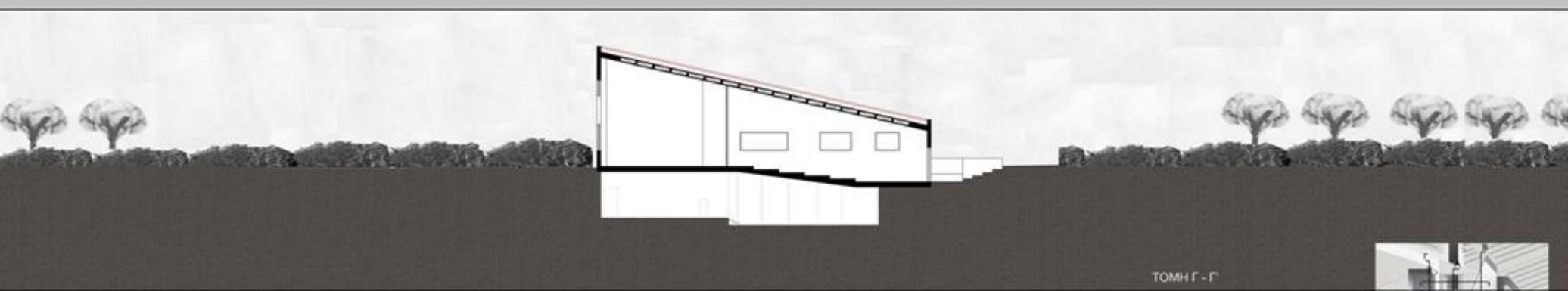

TOMH A - A

TOMH B - B

TOMH Γ - Γ

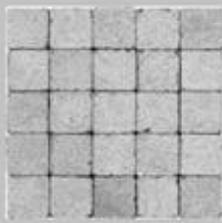

ΠΑΛΕΤΑ ΥΛΙΚΩΝ

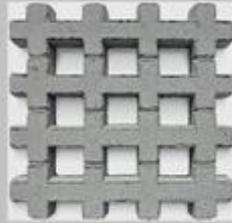
ΔΑΠΕΔΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Ξύλο

Κυβόλιθος

Διάτρητος κυβόλιθος

Βότσαλο

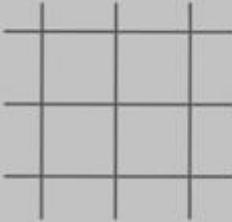
ΔΑΠΕΔΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Ξύλο

Βιομηχανικό δάπεδο

Κεραμικό πλακάκι

ΕΠΙΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟΙΧΩΝ

Ξύλο

Πέτρα

Γρανίτης

Εμφανές σκυρόδεμα

ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΔΩΜΑΤΟΣ

Χαλίκι

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ελένη Βλάση, Γεωργία Πλατυπόδη - 'Σύγχρονες επεμβάσεις σε παλιά οινοποιεία' - Διάλεξη, ΕΜΠ
2. Ελευθερία Αντωνιουδάκη, Θέκλα Παπαδοπούλου - 'Αρχιτεκτονική και οινοποίηση : μια σχέση ζύμωσης' - Διάλεξη, ΕΜΠ
3. Βασιλική Κροκίδα - 'Η αρχιτεκτονική των σύγχρονων οινοποιείων' - Διάλεξη, ΕΜΠ
4. Christian Datz - Christof Kullman - 'Wine and Design' - εκδόσεις Teneues
5. Αργύρης Τσακίρης - 'Αμπελουργία και οινοποίηση' - εκδόσεις Ψυχάλου,
6. Jacques Blouin, Jean Michel Maron - 'Θερμοκρασία : η καρδιά της οινοποίησης' - εκδόσεις Vinetum
7. Βέκιος Γιώργος, Κούκης Διονύσης, Τσακίρης Αργύρης - 'Το βιβλίο του κρασιού' - εκδόσεις Ψυχάλου
8. Ιωάννης Α. Τσαλικίδης - 'Αρχιτεκτονική τοπίου, εισαγωγή στη θεωρία και στην εφαρμογή' - εκδόσεις Επίκεντρο
9. Δρόμοι Κρασιού Ηρακλείου, Δίκτυο Οινοποιών
10. Ιστοσελίδα δήμου Γουβών - www.guves.gr
11. www.nah.gr/prefecture-of-heraklion/municipalities/gouves.html
12. vo.pasok.gr/mstratakis/archives - άρθρα περί της καταστάσεως της πρώην αμερικάνικης βάσης και μελλοντικών σχεδίων για τον χώρο.
13. Γραμματικού Ναταλία - 'Αρχιτεκτονική και οινοποιεία' - άρθρο στο infowine.gr - 7/3/2007
14. www.winesofcrete.gr - πληροφορίες σχετικά με τις παραδόσεις της Κρήτης στην οινοποίηση, διαδικασίες και κανονισμοί οινοποιείων, τοπικές ποικιλίες
15. Μουντρίχας Σπυριδών - 'Τοπικά οινοποιεία και κεντρικές εγκαταστάσεις αγροτικού συνεταιρισμού στο Ληλάντιο Πεδίο Εύβοιας' - Διπλωματική, ΕΜΠ
16. Γεωργιάδου Αθανασία, Κρίνη Ελένη, Σκλαβενίτη Ελένη - 'Λευκάδα τοπική επέμβαση με αφορμή το παλαιό οινοποιείο στη περιοχή της Γύρας' - Διπλωματική, ΕΜΠ
17. Μαρία-Άννα Καφιμάλη - 'Οινοποιείο στη Σαντορίνη με δυνατότητα κατοίκησης και παρακολούθησης της διαδικασίας παραγωγής' - Διπλωματική, ΕΜΠ